

Zaur BAYRAMOĞLU

QARA MAMBA

◆ Hekayə

Başının arxasında qovuşdurduğu əllərini boynuna doğru sürüşdürdü, gözlərini açaraq tavana zillədi. Zülmətin sonsuzadək uzanan qara tunelində işıq zərrəsi axtardı. İçini çəkdi, dişlərinin arasında: “Lənət olsun! Lənət olsun! Nə vaxt bitəcək bu işgəncə?”

Qolundakı saatın düyməsini tapıb toxundu, “üç iyirmi beş” səsini eşitdi. “Bu gecə də yata bilmədim”. İçini çəkdi.

Yanında yatan anasının mışılıntısını dinşədi. “O yoxdur, sadəcə, bir qarabasmadı, bir aldatmacadı. Əgər gerçəkdən də var olsaydı, bu neçə gündə kimsə görərdi”... Öz-özünə təskinlik verdi, ehmalca üzünü sağa çevirdi, yorğanı ilə çiyinlərini örtüdü.

Yenicə yuxulamaq istəyirdi ki, sol tərəfində hərəkətlənmə hiss etdi, qorxudan nəfəsi içində batdı. “Yoxsa, yenə gəldi?” Həyəcanla gözlədi.

Ayaq tərəfindən ağır-ağır sürünən qara mamba belinin bərabərinə çatanda yönünü dəyişib sağa döndü, sürüşüb belinə çıxdı. Qıvrılıb oturdu. Başını qaldıraraq qanadçıqlarını çıxardı, boynunu nişan alırmış kimi, soyuq baxışlarını bir nöqtəyə zilləyib irəli-geri hərəkət etməyə başladı...

Belinin tən ortasında ilanın buz kimi varlığını hiss edir, yay kimi tarıma çəkilmiş başındakı zəhərli dişlərini nə vaxt boynuna sancacağını dəhşətlə gözləyirdi. Mambanın fışılıntısı onun bədənini ürpədir, havada titrəyən dili sinirlərini tarıma çəkirdi.

Anasını çağırmaq istədi, amma mambanın qorxusundan nəinki səsini çıxarmır, heç barmağını da tərpedə bilmirdi. “Özümü ələ almalıyam”, özünü sakitləşdirməyə çalışdı. İlan kürəyində uzanıb başını ürəyinin üstünə qoydu. Mambanın qəfil sakitləşdiyini hiss edəndə bir az rahatladı. “Nə olacaqsın,

olsun!” İndi nəfəsini ehmalca dəririrdi. Mamba onun boynuna doğru süründü. İlanın dili sağ qulağına toxunur, fısıltısı beyninə dolurdu.

İndi, sadəcə, yatağından durub mambanın olmadığı yerə taqətdən düşənə kimi qaçmaq istəyirdi. “Hərəkət etsəm, ürkər. Sadəcə, ölüm... Sakit olmalıyam! Sakit...”

Qızdırmalı adam kimi tərləmişdi.

“Gündüzlər bəmbəyaz at, gecələr qara mamba... Nə vaxt əl çəkəcəklər məndən? Bəlkə, dəli oluram? Bəlkə dəliyəm?”

At yenə zərərsiz idi, arabir nəfəsini boynunun kökündə hiss etsə də, ondan qorxmur, sadəcə olaraq varlığından narahat olurdu, arxasında durmasından yorulub təngə gəlirdi. Bəzən atın dodaqlarının tükləri boynunu qıdıqlayır, burnunun nəmliyini qulağının dibində hiss edirdi... Atın hamıyla birlikdə bu evdə yaşadığına inanırdı, hərdən kürəyini divara söykəyib saatlarca dayanırdı. Atın gerçək olmadığına özünü inandırmağa çalışırdı. Onu elə divarın içində hiss edir, arxasını söykədiyinin kərpic deyil, şəffaf divar olduğuna inanırdı. Evdə hamı onu başa düşməyə çalışır, üzünə də vurmurdular.

Xoruz banında anladı ki, Günəş doğur. İlan qalxıb dik oturdu, başının kənarlarından qanadcıqlarını çıxarıb irəli-geri hərəkət edə-edə dili ilə ətrafı yoxlayıb sakitləşdi, sonra da sürüşüb getdi...

Qara mamba gedən kimi bədəni süstləşdi. Özü də bilmədi nə vaxt yuxuya getdi.

Oyananda tər-su aparırdı onu. Tələsik əynini geyinib otaqdan çıxmışdı. Yatağı yığışdıran anası ucadan dedi:

- Bala, sən nə qədər tərləyirsən belə? Yorğan-döşəyin sudu. Bəlkə, bir həkimə gedəsən?

- Bilmirəm, ay ana, yəqin, isti olur. Yatanda sobanı söndürərik.

- Nə istisi, qurban olduğum? Neçə gündür ki, sobanın qazını azaldıram ki, otaq isti olmasın. Sən hər gecə tərləyirsən...

- Keçəcək ana, keçəcək, - həyəətə çıxdı...

Nə edəcəyini bilmirdi. Bilmirdi bu qarabasmalardan necə canını qurtarsın.

Hələ lap əvvəllər - bəyaz atla, qara mamba gəlməmişdən əvvəl boğazlarına kəpənəkli bant bağlanmış qəhvəyi xallı ağ küçüklər var idi. O küçüklər gəlirdi, o boğazı kəpənəkli küçüklərlə oynayırdı.

Anası bir dəfə dizinə, iki dəfə başına döyəndə qonşu demişdi:

- Naşükür olma, sənin oğlunun ağı başındadı... Odey, o zəncirə vurulmuş dəliləri görməmişən?

Bu söz həm də onun təsəllisi idi. Atası gündə bir neçə dəfə onunla söhbətləşirdi, fikrini yayındırmaq, diqqətini dağıtmaq üçün əlindən gələni edirdi. Atası ona epilepsiyalı bir tanışının həyatından danışdı. Deyirdi o özü özünü sağaltdı.

Özünətəqlin onun ağına batmışdı. Yavaş-yavaş ona yaxşı təsir etdiyini hiss eləyirdi. Atın fırxırtısını boynunun arxasında hiss eləyən kimi, durub atın ona toxunmasını gözləyirdi, özünü arxaya atırdı. Ya da durub hamının yanına gəlirdi ki, onu atası, bacısı, anası da görsün. Görmürdülər. Öz-özünə deyirdi: "Görmürlər. Çünki burda at yoxdur. Bu, sadəcə, bir qarabasmadır." Həm təsəlli tapıb sakitləşir, həm də onu şüuraltından silirdi. İndi qara mamba ilə də mübarizə aparmağa başlamışdı.

Bir dəfə yatağında üzəsağı çevrilib uzandı, gözlədi ki, ilan gəlib onun belinə çıxsın. Sağ əli ilə anasının qolundan tutub gözlədi. Elə təzəcə huş aparırdı ki, ayağına dəyən soyuqluğu hiss elədi. İlan sürünüb həmişəki yerində qıvrıldı. O, bu an anasının qolunu çimdiklədi... Anası diksinib ayıldı, durub ona baxdı, saçın tumarladı.

- Nə olub, qurban olduğum, səksəndin? Haran ağrıyır?
- Heç, ana, heç nəyim yoxdu. Bağışla.
- Yuxuda qolumu çimdiklədin. Nə görürdün?

İlan hələ də orada idi. "Amma bəs anam niyə görmədi? Axı bu, at kimi deyil, əgər mamba da qarabasma olsaydı, nə onun ağırlığını hiss edərdi, nə də fışılırtısını eşitməzdi... Hə, bir də buralarda qara mamba nə gəzər? Gürzə olsa, deyərdim, yenə buraların ilanıdır. Mamba hara, Qafqaz hara?"

Səhər bütün gün özünə inandırdı ki, mamba olsaydı, anası onu görərdi. Mübarizənin nəticəsi olurdu. Elə hey deyirdi ki, Qafqazda qara mamba olmur. Qarabasmadı. Gürzə olsa, adam inanardı.

Bir həftədən sonra qara mamba getdi. O getdi, amma bu dəfə daha dəhşətli gecələr başladı.

Yuxuya gedər-getməz, mağaraya girirdi, tunelə düşürdü, üstünə saysız-hesabsız zəhərli ilanlar hücum çəkirdi. Əllərindən, ayaqlarından, üzündən, sinəsindən sancırdı. Nə qədər çapalasa da, gürzələrin dişindən özünü xilas edə bilmirdi. Yuxudan ayılanda bədəninə ağırları hiss edirdi. Elə bil doğrudan da gürzələr onu sancmışdı...

Aranızda o adamı ən yaxşı tanıyan mənəm: hər iki gözlərini itirmiş, ağır kontuziyalı, beyni qəlpələrlə dolu, altı barmağı əskik və dörd kitab müəllifi...